

**Aurum Sapientvm, Sive Ars, Sine Scelere, & cum virtute,
ditescendi**

Masen, Jacob

Coloniae Ubiorum, 1661

Reverendissimo Ac Celsissimo Principi Ac Domino D. Ferdinando Episcopo
Paderbornensi, S. Rom. Imperii Principi, & Comiti Pyrmontensi &c. Domino
meo clementissimo.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55377](#)

REVERENDISSIMO AC CEL-
SISSIMO PRINCIPI AC
DOMINO

D. FERDINANDO

EPISCOPO PADERBORNENSI,
S. Rom. Imperii Principi, & Comiti Pyr-
montensi &c. Domino meo
clementissimo.

Vobis Superi bene vertant,
patriæque ac Tibi, celsissime
Princeps, felix fau-
stumque esse jubeant, sede
Episcopali, cœlo terrâque,
sereno vultu, latisque vocibus applaudente,
receptus es. Nec desunt popularis argu-
menta gaudii, hinc effusa ad videndum
humanissimum Principem turbæ, inde latè
affluens ad salutandum nobilitas: hinc,
excitata per urbem basilicasque honoris
monumenta, inde publicæ gratulationes
ari incisa typisque permansuris aeternitati
mandata. Quæ dum à variis, non modò

Dioecesios Paderana incolis, verum accolis
exterisq; nationib. ingenti favore, ad Tan-
ti Principis nomen dignitatemque excita-
tis agitantur: mihi etiam symbolum ali-
quod ad publicam communemque leticie
significationem adferre cupienti, litera-
rium hoc munusculum, quod de Auro
Sapientum rudi quondam Minerva ela-
boratum, nunc exultum disertius, ad
Christiani populi emolumentum produ-
cturus eram, bene ominatis applauden-
tium vocibus inserere, & felicibus insulati
Principis auspiciis placuit consecrare; ne
in tot aliorum congratulantium vocibus,
benevolentissimo jam olim devotus Prin-
cipi inter publicos obmutuisse plausus, inter
syncharistia, sine omni munere compa-
ruisse videar. Illud equidem non diffi-
teor. Nihil dignum Principis oculis, in o-
mni artium scientiarumque genere per-
spicacissimi, nihil tanto par fastigio, his
chartarum involucris obtegi; pretium ta-
men aliquod, & illustre gratumque mor-
talibus Auri ac Sapientiae nomen, &
pul-

pulcherrima imago Propatru*i*, bac eadem
Episcopali in sede quoniam Præsulis Prin-
cipisque laudatissimi , conciliare poterit.
Quo in primis argumento reor hoc Tu*a*
Cels. di deberi opusculum, quod inter sa-
cras lucubrationes meo primum inscri-
ptum nomine publicæ luci indulgeo , post-
quam ab humaniori tantisper literatura
animum se vocavi.

Enim verò nihil admodum in toto me-
sentio tractatu*s* de sapienti usu divitiarum,
earumque vel augmento in colligendo, vel
fructu in expendendo , adeò rarum excel-
lensque artificium prosecutum esse , quod
non suis propemodum lineamentis in ma-
gno patruo, tanquam in viva bujus artis
imagine, expressum reperiam. Ut hic quis-
dem disertius prosequi non lubet , statim
tamen in hujus dissertationis mæ vesti-
bulo , nobilissimi herois istius velut insigne
suffigere atque exhibere visum est. Neque
enim toto opere exemplum ad rem no-
stram sese offert illustrius , quodque pre-
senti etiamnum multorum hominum me-
moria,

moria, magis eminenter, percelleretque eodem felicitatis adspicantium animos. Ut hoc, tanquam ideam artis nostra, brevi in tabella primo intuentium oculis placuerit objicere, simulque in tali operis probare imagine: nemini illius magis consecrationem competere, quam Tibi, ex eodem sanguine, non minori sapientiae ac felicitatis spe, in eandem dignitatem succedenti. Non immorabor hic perspectis in Te dotibus, singularique cum doctrine, tum virtuti, cuius experimento jam Romanis Germanisque omnibus, his ornamenti honoris dignus judicaris. Neque enim ago encomiasten, quando hoc aliis persuadere necesse non est, quod omnes credunt; Tua vero Cels. di cadem fusi exponere, leges perspectae ventant modestiae, quæ magis digna laudibus agere satagit, quam audire.

Neque hortatorem me accedere, hac commendatione, vel satis convenit, vel etiam necesse est, cum illa exspectatione aliorum, illa mentis pietatisque jam à teneris annis ad hanc etatem firmata & robore ad hos

hos succedas honores, ut (quod a junt pro-
clive) mores non facile inclinaturus videa-
ris, atque ab impressis jam passim sapien-
tiæ humanae divinæque vestigiis abiturus.
Non sinent Majores Tui, quos ab anti-
quissima retro Oldenburgicorum censes fa-
milia. Non patietur ille Tibi eodem ex san-
guine, eadem in insula ac dignitate ante o-
culos positus Princeps Theodorus. Non fe-
rent recentis piæque memorie parentes, quo-
rum spectata passim virtus integritasque
deviare prohibet. Non sustinebit, que in
conspectu oculisque multorum cum laude
versatur, nobilissima fratrum adhuc super-
stitionis corona. Non ipsæ denique anteactæ
rationes vitæ, quibus supremi in orbe
Principis Alexandri VII. Sapientissi-
mi sanctissimique Iudicis arbitrio probatus
es. non hæc inquam, vel singula, vel uni-
versa permittent, ut ab ardua excelsaque
virtutum semita, inter humanae gloria fe-
licitatisque oblectamenta, immemor Tui,
Tuorumque deflectas, & præclarissimum
de Te conceptum Christiani orbis fallas

judicium : Themistoclem generosi pectoris
juvenem Miltiadis tropaea quiescere non
ante patiebantur , quam emulatione si-
milis gloriae virtutisque , jam non impar
Miltiadi staret Themistocles , & sua quo-
que à nobilissimis victoriis trophya cense-
ret . Nisi me vel fugiunt , vel decipiunt ge-
nerosi pectoris Tui inflammataque mentis
ad eximum decus ignes , nihil humile at-
que impar seu prisca gentis honoribus , seu
vivacis etiamnum fame Theodoris molie-
ris . ut vincas potius , quam vincaris cum
Themistocle cura futurum est . Posteris
non obviam protritamque scribendi mate-
riem relicturus . Crescit Tuis auspiciis stu-
diorum honos , patriæ felicitas , Ecclesiaz-
rum decus , tam gratus subjectis populis ,
quam eidem Tibi . Pauperes in Te sola-
tium , religiosi subsidium , cives patroci-
nium , Ecclesiastici exemplum , omnes fi-
dele protectoris munus amplectentur ; ut
communibus demum subditorum Tuorum
suffragiis , gaudente terra , ac cœlo applau-
dente ,

dente, novus patriæ pater, ex Furstenber-
gica familia postliminiō, velut in patruo
redivivo, natus in orbem videaris. Ita po-
ret speratque

Celsitudinis vestræ

Humillimus in Christo servus

JACOBUS MASENIUS

Brevis